

ਬਿਰੁ ਘਰਿ ਬੈਸਹੁ ਹਰਿਜਨ ਪਿਆਰੇ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਤੁਮਰੇ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ ॥

(ਪੰਨਾ 201)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਗਤੀਆਂ ਦੇ ਸਧਾਰਨ ਅਰਥ ਇਹ ਹਨ—

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਆਪਣੇ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ, ਹਰਿਜਨ-ਪਿਆਰਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ 'ਬਿਰੁ ਘਰਿ' ਅਥਵਾ 'ਆਤਮਾ' ਵਿਚ ਟਿਕਾ ਕੇ ਬੈਠਾ ਰਹੋ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਕਾਜ ਸਵਾਰ ਦੇਵੇਗਾ।

ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿੱਧੀ-ਸਾਦੀ, ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਅਤਿਅੰਤ ਡੂੰਘੇ ਆਤਮਿਕ 'ਭੇਦ' ਛੁਪੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਪਤ 'ਆਤਮਿਕ ਭੇਦਾਂ' ਨੂੰ ਖੋਲਣ ਲਈ, ਅਤਿ ਡੂੰਘੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਇਸ ਪਹਿਲੀ ਪੰਗਤੀ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਤਿੰਨ ਅੱਖਰ 'ਬਿਰੁ ਘਰਿ ਬੈਸਹੁ' ਦੇ ਅੰਤਰਿਕ ਭਾਵਾਂ ਤੇ ਗੁੱਝੇ ਭੇਦਾਂ ਦੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ—

1. 'ਬਿਰੁ' -- 'ਬਿਰੁ' ਅੱਖਰ ਇਸ ਪੰਗਤੀ ਵਿਚ 'ਘਰਿ' ਅੱਖਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਪਣੇ 'ਮਨ' ਨੂੰ ਅੱਸੇ ਘਰ ਵਿਚ ਟਿਕਾ ਲਈਏ—ਜੋ ਸਦੀਵੀ, ਨਿਹਚਲ, ਸਥਿਰ, ਅਹਿੱਲ, ਅਟੱਲ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਹੈ।

ਪਰ ਸਾਡੇ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਦਿਮਾਗੀ ਗਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ, ਗਾਰਾ, ਸੀਮਿੰਟ, ਲਕੜਾਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਬਣੇ ਹੋਏ ਚਿੱਸਟਮਾਨ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣਾ 'ਨਿਜ ਘਰ' ਅਥਵਾ 'ਬਿਰੁ ਘਰਿ' ਸਮਝੀ ਬੈਠੇ ਹਾਂ।

ਇਹ ਦੀਸਣਹਾਰ 'ਘਰ' ਸਦੀਵੀ ਬਦਲਦੇ ਅਤੇ ਢਹਿੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਾਸ਼ਵੰਤ ਘਰ-'ਬਿਰੁ ਘਰਿ' ਅਥਵਾ 'ਨਿਜ ਘਰ' ਨਹੀਂ ਅਥਵਾ ਸਕਦੇ।

ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਦਸੇ ਹੋਏ ਆਤਮਿਕ ਮੰਡਲ ਦੇ 'ਬਿਰੁ ਘਰਿ' ਅਥਵਾ 'ਨਿਜ ਘਰ' ਦੇ

ਸਥਿਰ

ਨਿਹਚਲ

ਅਹਿੱਲ

ਅਚੱਲ

ਅਟੱਲ

ਅਬਿਨਾਸੀ

L5.1

1

Remain steady in the home of your own self, O beloved servant of the Lord. The True Guru shall resolve all your affairs. 201 M5 L6

The straight forward meanings of these lines are as follows -

Guru Ji is advising his gursikhs, God's loved ones that you should place your mind into your 'permanent home' or 'soul' and remain seated, then the Satguru will take care of your needs.

This appears to be a very straight forward thing but hidden within it are some extremely profound divine 'secrets'. Therefore to access into these hidden 'divine secrets', there is a dire need to deliberate very deeply into this.

The intrinsic meaning and the hidden secrets of the first three words 'thir ghar baiso' in the lines above are being discussed separately.

1. 'Thir' meaning stable - In this line, the word 'stable' is the adjective of the word 'house'. It is clear from this that Gurbani is encouraging us that we should place our mind into such a house that is eternal, permanent, stable, immovable, constant and unchanging.

But according to our external intellectual knowledge we have presumed that the visible houses made of bricks, mud, cement, wood etc. is our only 'personal home' or 'permanent home'.

These visible 'houses' forever keep changing and collapsing. Therefore these ruin prone houses, cannot be regarded as 'stable houses' or 'innate personal houses'.

In contrast to this, the 'stable house' or 'personal house' of the divine world that is indicated in Gurbani as being

fixed

permanent

immovable

unchanging

eternal

cannot be destroyed

2

L5.1

ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਘਰ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੈ ।

ਇਸ ਲਈ—

ਸਾਡੇ ਮਨੋਕਲਪਤ ਅਥਵਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਮਾਨ ਨਾਸ਼ਵੰਤ 'ਘਰ' ਅਤੇ
ਆਤਮ ਮੰਡਲ ਦੇ 'ਥਿਰੁ ਘਰਿ'—

ਦਾ ਨਖੇੜਵਾਂ ਗਿਆਨ, ਸੋਝੀ ਯਾ ਨਿਰਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ । ਇਸ 'ਨਿਰਨੇ' ਦੀ
ਖੋਜ ਕਰਨ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਾਡੀ ਇਉਂ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ—

ਜੋ ਘਰੁ ਛਡਿ ਗਵਾਵਣਾ ਸੋ ਲਗਾ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਜਿਥੈ ਜਾਇ ਤੁਧੁ ਵਰਤਣਾ ਤਿਸ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾਹਿ ॥ (ਪੰਨਾ-43)

ਡਡਾ ਡੇਰਾ ਇਹੁ ਨਹੀ ਜਹ ਡੇਰਾ ਤਹ ਜਾਨੁ ॥

ਉਆ ਡੇਰਾ ਕਾ ਸੇਜਮੈ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਨੁ ॥ (ਪੰਨਾ-256)

ਲਾਜ ਨ ਮਰਹੁ ਕਹਹੁ ਘਰੁ ਮੇਰਾ ॥

ਅੰਤ ਕੀ ਬਾਰ ਨਹੀ ਕਛੁ ਤੇਰਾ ॥ (ਪੰਨਾ-325)

ਮਨਮੁਖ ਹਉਮੈ ਮਾਇਆ ਸੂਤੇ ॥

ਆਪਣਾ ਘਰੁ ਨ ਸਮਾਲਹਿ ਅੰਤਿ ਵਿਗੁਤੇ ॥ (ਪੰਨਾ-1049)

ਇਸ ਦੇ ਐਨ ਉਲਟ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ 'ਥਿਰੁ ਘਰਿ' ਅਥਵਾ 'ਨਿਜ ਘਰ' ਦੀ ਸੋਹਣੀ
ਤਸਵੀਰ ਇਉਂ ਖਿੱਚੀ ਹੈ—

ਨਾਨਕ ਬਧਾ ਘਰੁ ਤਹਾ ਜਿਥੈ ਮਿਰਤੁ ਨ ਜਨਮੁ ਜਰਾ ॥ (ਪੰਨਾ-44)

ਮੁਕਾਮੁ ਤਿਸਨੋ ਆਖੀਐ ਜਿਸੁ ਸਿਸਿ ਨ ਹੋਵੀ ਲੇਖੁ ॥

ਅਸਮਾਨੁ ਧਰਤੀ ਚਲਸੀ ਮੁਕਾਮੁ ਓਹੀ ਏਕੁ ॥ (ਪੰਨਾ-64)

ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਹਰ ਕੋ ਨਾਉ ॥

ਦੂਖੁ ਅੰਦੋਹੁ ਨਹੀ ਤਿਹਿ ਠਾਉ ॥

ਨਾਂ ਤਸਵੀਸ ਖਿਰਾਜੁ ਨ ਮਾਲੁ ॥

ਖਉਫੁ ਨ ਖਤਾ ਨ ਤਰਸੁ ਜਵਾਲੁ ॥੧॥

ਅਬ ਮੋਹਿ ਖੂਬ ਵਤਨ ਗਹ ਪਾਈ ॥

ਉਹਾਂ ਖੈਰਿ ਸਦਾ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕਾਇਮੁ ਦਾਇਮੁ ਸਦਾ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ॥

ਦੋਮ ਨ ਸੇਮ ਏਕੁ ਸੋ ਆਹੀ ॥

ਆਬਾਦਾਨੁ ਸਦਾ ਮਸਹੂਰੁ ॥

ਉਹਾਂ ਗਨੀ ਬਸਹਿ ਮਾਮੂਰੁ ॥

is an indication to a house that cannot be seen.

Therefore of

our assumed or ruin-prone visible 'house' and
the 'stable house' of the divine world

there is a need for comparative study, awareness and discernment. In this
research for discernment Gurbani helps and guides us as follows-

1 That dwelling which you will have to abandon and vacate—you are attached to it in
your mind.
And that place where you must go to dwell—you have no regard for it at all. 43

2 DADDA: This is not your true place; you must know where that place really is.
You shall come to realize the way to that place, through the Word of the Guru's
Shabad. 256

3 How can you not die of shame, claiming, "This world is mine"?
At the very last moment, nothing is yours. 325

4 The manmukhs are asleep in egotism and Maya.
They do not watch over their own homes, and are ruined in the end. 1049 M3L2

In total contrast to this, Gurbani has captured this beautiful picture of
the 'stable house' or the 'personal house' as follows-

5 Nanak builds his house upon that site where there is no death, no birth, and no old
age. 44

6 Call permanent only the One, who does not have destiny inscribed upon His Forehead.
The sky and the earth shall pass away; He alone is permanent. 64

7 1 Baygumpura, 'the city without sorrow', is the name of the town.
There is no suffering or anxiety there.
There are no troubles or taxes on commodities there.
There is no fear, blemish or downfall there.1

2. Now, I have found this most excellent city.
There is lasting peace and safety there, O Siblings of Destiny.1

3. God's Kingdom is steady, stable and eternal.
There is no second or third status; all are equal there.
That city is populous and eternally famous.
Those who live there are wealthy and contented. 345

ਤਿਉ ਤਿਉ ਸੈਲ ਕਰਹਿ ਜਿਉ ਭਾਵੇ ॥

ਮਹਰਮ ਮਹਲ ਨ ਕੋ ਅਟਕਾਵੇ ॥

ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਖਲਾਸ ਚਮਾਰਾ ॥

ਜੋ ਹਮ ਸਹਰੀ ਸੁ ਮੀਤੁ ਹਮਾਰਾ ॥ (ਪੰਨਾ-345)

ਅਬਿਚਲ ਨਗਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰੂ ਕਾ

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਰਾਮ ॥ (ਪੰਨਾ-783)

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੈ ਸਹਜ ਘਰੁ ਪਾਇਆ

ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਖਜੀਨਾ ॥ (ਪੰਨਾ-1211)

ਇਸ ਆਤਮ ਮੰਡਲ ਦੇ 'ਬਿਰੁ ਘਰਿ' ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਈਆਂ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ
ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ —

ਸਚ ਖੰਡ

ਦਰੁ ਘਰੁ

ਹਰਿ ਦਰੁ

ਨਿਹਚਲ ਆਸਣ

ਨਿਜ ਘਰ

ਨਿਹਚਲੁ ਸਚੁ ਥਾਨਾ

ਅਨਭਉ ਨਗਰ

ਸਚ ਘਰ

ਬੋਗਮਪੁਰਾ

ਹਰਿ ਕਾ ਧਾਮ

ਆਪਨੜਾ ਘਰ

ਸੂਖ ਮਹਲ

ਬੈਕੁੰਠ ਨਗਰ

ਅਬਿਚਲ ਨਗਰ

ਸੰਤ ਮੰਡਲ

ਸਹਿਜ ਘਰ

ਅਬਿਨਾਸੀ ਮਹਲ, ਆਦਿ ।

ਸਚ ਖੰਡਿ ਵਸੈ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥ (ਪੰਨਾ-8)

ਨਾਨਕ ਦਰੁ ਘਰੁ ਏਕੁ ਹੈ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜੀ ਜਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ-60)

4. They stroll about freely, just as they please.
They know the Mansion of the Lord's Presence, and no one blocks
their way.
Says Ravi Daas, the emancipated shoe-maker:
whoever is a citizen there, is a friend of mine. 345

1 Eternal and immovable is the City of God and Guru; chanting His Name, I have found
peace. 783

2 Says Nanak, I have found the Lord with intuitive ease, within the home of my own
heart. Devotional worship of the Lord is a treasure over-flowing. 1211

The 'stable house' of the divine world has been honoured in Gurbani
through the use of many names, for example -

realm of Truth

doorway to the house

Abode of the Lord

permanent seat

ones own home

permanent abode of Truth

the country of intuition

house of Truth

place devoid of grief

residence of God

our own house

palace of peace

heavenly country

stable country

the realm of saints

house of spiritual calm

palace beyond ruins etc.

3 In the realm of Truth, the Formless Lord abides. 8

4 O Nanak, there is only the one door to His Home; there is no other place at all. 60

ਹਰਿ ਦਰੁ ਸੇਵੇ ਅਲਖ ਅਭੇਦੇ

ਨਿਹਚਲੁ ਆਸਣੁ ਪਾਇਆ

(ਪੰਨਾ-79)

ਨਿਜ ਘਰਿ ਬੈਸਿ ਸਹਜ ਘਰੁ ਲਹੀਐ ॥

ਹਰਿ ਰਸਿ ਮਾਤੇ ਇਹੁ ਸੁਖੁ ਕਹੀਐ ॥

(ਪੰਨਾ-227)

ਸਹਜ ਸਿਫਤਿ ਭਗਤਿ ਤਤੁ ਗਿਆਨਾ ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਨਿਹਚਲੁ ਸਚੁ ਥਾਨਾ ॥

ਤਹਾ ਸੰਗਤਿ ਸਾਧ ਗੁਣ ਰਸੈ ॥

ਅਨਭਉ ਨਗਰੁ ਤਹਾ ਸਦ ਵਸੈ ॥

(ਪੰਨਾ-237)

ਨਾਨਕ ਸਚ ਘਰੁ ਸਬਦਿ ਸਵਾਪੇ

ਦੁਬਿਧਾ ਮਹਲੁ ਕਿ ਜਾਣੈ ॥

(ਪੰਨਾ-243)

ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਹਰੁ ਕੋ ਨਾਉ ॥

ਦੁਖੁ ਅੰਦੋਹੁ ਨਹੀ ਤਿਹਿ ਠਾਉ ॥

(ਪੰਨਾ-345)

ਮੁਕਤਿ ਬੈਕੁੰਠ ਸਾਧ ਕੀ ਸੰਗਤਿ

ਜਨ ਪਾਇਓ ਹਰਿ ਕਾ ਧਾਮ ॥

(ਪੰਨਾ-682)

ਆਪਨੜੇ ਘਰਿ ਹਰਿ ਰੰਗੋ ਕੀ ਨ ਮਾਣੇਹਿ ॥

ਸਹੁ ਨੇੜੇ ਧਨ ਕੰਮਲੀਏ ਬਾਹਰੁ ਕਿਆ ਵੂਢੇਹਿ ॥

(ਪੰਨਾ-722)

ਸੂਖ ਮਹਲ ਜਾ ਕੇ ਉਚ ਦੁਆਰੇ ॥

ਤਾ ਮਹਿ ਵਾਸਹਿ ਭਗਤ ਪਿਆਰੇ ॥

(ਪੰਨਾ-739)

ਬੈਕੁੰਠ ਨਗਰੁ ਜਹਾ ਸੰਤ ਵਾਸਾ ॥

ਪ੍ਰਭ ਚਰਣ ਕਮਲ ਰਿਦ ਮਾਹਿ ਨਿਵਾਸਾ ॥

(ਪੰਨਾ-742)

ਅਬਿਚਲ ਨਗਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰੂ ਕਾ

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਰਾਮ ॥

(ਪੰਨਾ-783)

ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਠਾਕੁਰ ਬਿਸਾਮ ॥

(ਪੰਨਾ-1146)

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੈ ਸਹਜ ਘਰੁ ਪਾਇਆ

ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਖਜੀਨਾ ॥

(ਪੰਨਾ-1211)

ਇਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ 'ਘਰਾਂ' ਅਥਵਾ 'ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਮਾਨ ਨਾਸ਼ਵੰਤ ਘਰ' ਅਤੇ 'ਅਨੁਭਵੀ ਨਿਜ ਘਰ'

ਦੀ ਬਾਬਤ ਸਪਸ਼ਟ ਨਿਖੜਵਾਂ ਗਿਆਨ, ਨਿਸਚਾ ਅਤੇ ਨਿਰਨਾ ਹੋਣਾ ਅਤਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ।

1 One who serves at the Door of the Imperceptible and Unfathomable Lord, obtains this eternal position. 79

2 Dwelling in the home of your own being within, you shall find the home of intuitive peace. One who is imbued with the Lord's sublime essence, is said to experience this peace. 227

3 Through the Praises of the Lord, devotional worship, spiritual wisdom and the essence of reality, Eternal bliss and the imperishable true place are obtained. There, in the Saadh Sangat, the Company of the Holy, the Lord's Glorious Praises are sung with love. There, in the city of fearlessness, He dwells forever. 237

4 O Nanak, the home of Truth is attained through the Shabad. How can the Mansion of His Presence be known through duality? 243

4.5 Baygumpura, 'the city without sorrow', is the name of the town. There is no suffering or anxiety there. 345 Bh.Ravidas L12

6 Liberation and heaven are found in the Saadh Sangat, the Company of the Holy; his humble servant finds the home of the Lord. 682

7 Within the home of your own self, why do you not enjoy the Love of your Lord? Your Husband Lord is so very near, O foolish bride; why do you search for Him outside? 722

8 His Mansions are so comfortable, and His gates are so lofty. Within them, His beloved devotees dwell. 739

9 The city of heaven is where the Saints dwell. They enshrine the Lotus Feet of God within their hearts. 742

10 Eternal and immovable is the City of God and Guru; chanting His Name, I have found peace. 783

11 The Realm of the Saints is the resting place of our Lord and Master. 1146

12 Says Nanak, I have found the Lord with intuitive ease, within the home of my own heart. Devotional worship of the Lord is a treasure over-flowing. 1211

Within these two 'houses' that is- 'ruin prone visible house' and 'intuitional personal house' -, there is the utmost need for comparative study, belief and discernment.

ਇਹ —

ਨਿਜ ਘਰ

ਅਬਿਚਲ ਨਗਰ

ਬੇਗਮਪੁਰਾ

ਨਾਨਕ ਮੰਡਲ

ਪ੍ਰੀਤ ਦੇਸ਼

ਨਾਮ ਰਸ ਦਾ ਦੇਸ਼

ਪ੍ਰੇਮ ਸਵੈਪਨਾ ਦਾ ਇਲਾਹੀ ਕੋਟ

ਅਬਿਚਲੀ ਜੋਤ ਦਾ ਦੇਸ਼

ਕਿਤੇ—

ਧਰਤੀ ਉਤੇ

ਅਕਾਸ਼ਾਂ ਉਤੇ

ਪੁਲਾੜ ਅੰਦਰ

ਪਤਾਲਾਂ ਹੇਠ

ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ—

ਇਟਾਂ

ਗਾਰੇ

ਸੀਮਿੰਟ

ਪੱਥਰ

ਸੰਗਮਰਮਰ

ਲਕੜਾਂ

ਆਦਿ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ !

ਇਹ ਤਾਂ —

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ

ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ

ਰਸ ਰੂਪ

ਪ੍ਰੀਤ ਖਿੱਚ

ਪਿਆਰ-ਮਸਤੀ

This-

personal / original house

eternal country / realm

place where there is no grief

world of Nanak

country of love

country with the relish of the Naam

divine fort of love of self (soul) within

country of eternal light or illumination

is not hidden

on some land

in the sky

in space

in the underworld.

and neither is it made of

bricks

mud

cement

stone

marble

wood

etc.

Actually its form is

illumination

the word

the relish (a taste that is supremely joyous)

the attachment of love

love - intoxication

ਪ੍ਰੇਮ-ਸਵੈਪਨਾ
ਜੋਤ-ਵਿਗਾਸ
ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ
ਨਾਮ-ਰੂਪ
ਸਬਦ-ਰੂਪ

ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਆਤਮੇ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ।

ਕਾਇਆ ਬਹੁ ਖੰਡ ਖੋਜਤੇ ਨਵਨਿਧਿ ਪਾਈ (ਪੰਨਾ-695)

ਕਾਇਆ ਨਗਰੀ ਮਹਿ ਮੰਗਣਿ ਚੜ੍ਹਹਿ ਜੋਗੀ
ਤਾ ਨਾਮੁ ਪਲੈ ਪਾਈ (ਪੰਨਾ-908)

ਕਾਇਆ ਨਗਰੀ ਸਬਦੇ ਖੋਜੇ ਨਾਮੁ ਨਵੇ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ॥ (ਪੰਨਾ-910)

ਮੇਰੇ ਕਰਤੈ ਇਕ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ॥

ਇਸੁ ਦੇਹੀ ਵਿਚਿ ਸਭ ਵਥ ਪਾਈ ॥ (ਪੰਨਾ 1064)

ਉਸ ਆਤਮਿਕ ਦੇਸ ਅਥਵਾ 'ਬੇਗਮਪੁਰ' ਵਿਚ ਵਸਣ ਲਈ, ਪੰਜ ਭੂਤਕ ਸਰੀਰ, ਇਹ ਦੁਨਿਆਵੀ ਘਰ ਜਾਂ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ-ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦਾ ਦੇਸ ਅਤਿ ਸੂਖਮ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਬੁੱਧੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪਕੜ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ।

ਇਹ ਤਾਂ ਸਿਰਫ 'ਅਨਭਉ ਪ੍ਰਕਾਸ਼' ਦੁਆਰਾ ਹੀ 'ਬੁਝਿਆ ਜਾ ਪਹਿਚਾਣਿਆ' ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ 'ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਇਲਾਹੀ ਮੰਡਲ' ਦਾ ਆਨੰਦ ਇਸੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਕੇਵਲ—

ਸਾਧ-ਸੰਗਤਿ ਦੇ ਮੇਲ
ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ
ਮਨ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਸੇਧ
ਆਤਮ-ਪ੍ਰਾਇਣ ਹੋ ਕੇ
ਨਾਮ-ਅਭਿਆਸ ਕਰਦਿਆਂ
ਸਬਦ-ਸੁਰਤ ਲਿਵਲੀਨ ਹੋ ਕੇ
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ 'ਬੇਗਮਪੁਰ', 'ਨਿਜ ਘਰ' ਦੀ ਖੋਜ ਅਤੇ 'ਅਨੁਭਵ' ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਇਉਂ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ—

love of the self or soul
the expansion of light
the eternal sound current
the embodiment of Naam
the embodiment of Word,

and is hiding deep within our physical being.

1 I searched throughout many realms, but I found the nine treasures within the body. 695

2 Go begging in the village of the body, Yogi, and then, you shall obtain the Naam in your lap. 908

3 One who searches the village of the body, through the Shabad, obtains the treasures of the Naam. nine 910

4 My Creator Lord has formed this formation. He has placed everything within this body. 1064

To reside in divine world or the 'world where there is no grief' it is not necessary to discard the body made up the 5 elements - our worldly home because the country of the Formless Creator is extremely subtle. It cannot come into the grasp of the thinking process of our worldly intelligence.

It can only be discovered or recognised through 'intuitional illumination'.

While living in this world, the bliss of the 'invisible divine world' can only be experienced and enjoyed through

interaction of the company of the holy or evolved ones
the light of Gurbani
the divine destination of the mind
being subservient to the Divine
the practice of the Naam
merging the attention into the Word
grace of the Guru.

To research and experience this 'realm or world without grief', this personal or original house, Gurbani guides us as follows –

ਸਬਦਿ ਮਨੁ ਰੰਗਿਆ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥
 ਨਿਜਘਰਿ ਵਸਿਆ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਰਜਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ-233)
 ਸਾਧੂ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਹਲਿ ਪਹੁੰਚੈ ॥ (ਪੰਨਾ-271)
 ਰਾਮਨਾਮ ਜਪਿ ਹਿਰਦੇ ਮਾਹਿ ॥
 ਨਾਨਕ ਪਤਿ ਸੇਤੀ ਘਰਿ ਜਾਹਿ ॥ (ਪੰਨਾ-283)
 ਸਾਚ ਸਬਦ ਬਿਨੁ ਮਹਲੁ ਨ ਪਛਾਣੈ ॥
 ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਕਮਾਈਐ ਨਜਘਰਿ ਜਾਈਐ
 ਪਾਈਐ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨਾ ॥ (ਪੰਨਾ-436)
 ਪ੍ਰਭ ਅਪੁਨਾ ਰਿਦੈ ਧਿਆਏ ॥
 ਘਰਿ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤਿ ਆਏ ॥ (ਪੰਨਾ-629)
 ਸਬਦੁ ਚੀਨਹਿ ਤਾ ਮਹਲੁ ਲਹਹਿ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ-649)
 ਮੁਕਤਿ ਬੈਕੁੰਠ ਸਾਧ ਕੀ ਸੰਗਤਿ
 ਜਨ ਪਾਇਓ ਹਰਿ ਕਾ ਧਾਮ ॥ (ਪੰਨਾ-682)
 ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਿਹਚਲੁ ਘਰੁ ਪਾਇਆ ॥ (ਪੰਨਾ-744)
 ਨਦਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਪਾਈ ਨਿਜਘਰਿ ਹੋਆ ਵਾਸਾ ॥ (ਪੰਨਾ-774)
 ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਤੇ ਸਬਦਿ ਰੰਗਾਏ ॥
 ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਹਰਿਗੁਣ ਗਾਏ ॥ (ਪੰਨਾ-798)
 ਵਿਣੁ ਭਗਤੀ ਘਰਿ ਵਾਸੁ ਨ ਹੋਵੀ ਸੁਣਿਅਹੁ ਲੋਕ ਸਬਾਏ ॥ (ਪੰਨਾ-689)
 ਨਉ ਦਰਵਾਜੇ ਸਾਧਿ ਸਾਧੁ ਸਦਾਇਆ ।
 ਵੀਹ ਇਕੀਹ ਉਲੇਖਿ ਨਿਜ ਘਰਿ ਆਇਆ । (ਵਾ. ਭਾ. ਗੁ. 22/6)

‘ਬੈਸਹੁ’—ਸਾਡਾ ਚੰਚਲ ਮਨ ਇਕਪੁਲ ਭੀ ਟਿਕਦਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ । ਮਨ ਨੂੰ ਟਿਕਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਨੁਕਤੇ (point) ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਸ ਉਤੇ ਇਹ ਮਨ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਬਿਰਤੀ-ਸੁਰਤੀ ਟਿਕਾ ਸਕੇ ।

ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਨੁਕਤਾ ‘ਗੁਰਮਤਰ’ ਅਥਵਾ ‘ਗੁਰਸਬਦ’ ਹੈ ।

ਚਲਾਇਮਾਨ ਮਨ ਦੇ—

‘ਸਬਦ’ ਉਤੇ ਟਿਕਣ ਲਈ
 ‘ਨਾਮ-ਸਿਮਰਨ’ ਕਰਨ ਲਈ
 ‘ਸਬਦ-ਸੁਰਤਿ’ ਦੀ ਕਮਾਈ ਲਈ

ਅਤਿਅੰਤ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਅਤੇ ਉਦਮ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ । ਇਸ ਸਿਮਰਨ-ਅਭਿਆਸ ਲਈ

- 1 The mind is attuned to the Word of the Shabad; It is lovingly attuned to the Lord. It abides within its own home, in harmony with the Lord's Will. 233
- 2 In the Company of the Holy, one attains the Mansion of the Lord's Presence. 271
- 3 Dwell upon the Lord's Name in your heart.
O Nanak, thus you shall return to your home with honor. 283
- 4 Without the True Word of the Shabad, the Mansion of the Lord's Presence is not realized. 414
- 5 Practicing the True Word of the Shabad, one comes to the home of his own inner being, and obtains the treasure of virtue. 436
- 6 Within my heart, I meditate on God. I have returned home safe and sound. 629
- 7 But if they contemplate the Word of the Shabad, they obtain the Mansion of the Lord's Presence, and their light merges in the Light. 649
- 8 Liberation and heaven are found in the Saadh Sangat, the Company of the Holy; his humble servant finds the home of the Lord. 682
- 9 By the Grace of the Saints, I have found my eternal home. 744
- 10 By God's Grace, I found the Sat Sangat, the True Congregation. I dwell in the home of my own inner being. 774
- 11 The Gurmukhs are imbued with the love of the Word of the Shabad. They abide in the home of their own being, singing the Glorious Praises of the Lord. 798
- 12 Without loving devotion, you cannot dwell in your own home — listen, everyone! 689
- 13 Imposing control on the 9 doorways (of this body) are the sadhus - holy people. Realising the proximity of the Lord, the meeting takes place in the self (soul) within. Var Bh.G. 22/6

‘Baisaho’ (reside) - The restless mind can never remain still even for a moment. To still the mind there is a need for specific ‘point’ on which the mind can focus its attention.

According to Gurbani that point is ‘Gurmantar’ or ‘the Guru’s Shabad’.

For the ever restless mind

to focus on the ‘shabad’ or Word
 to do the ‘Simran of the Naam’
 to cultivate the practice of ‘mind -attention’

there is dire need for sustained perseverance and effort. For the practice of this

‘ਸਾਧਸੰਗਤ’ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਅਤਿਅੰਤ ਲੋੜ ਹੈ ।

ਮਿਲੁ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥ (ਪੰਨਾ-12)

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ-26)

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਜਪਿਓ ਭਗਵੰਤ ॥ (ਪੰਨਾ-183)

ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਸਾਧ ਕੇ ਸੰਗਿ ॥ (ਪੰਨਾ-262)

ਸੰਤ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥ (ਪੰਨਾ-265)

ਨਾਨਕ ਜਪੀਐ ਮਿਲਿ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਹੋਰੁ ॥ (ਪੰਨਾ-405)

ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਚਿਤਾਰਾ ॥ (ਪੰਨਾ-717)

ਮਿਲਿ ਸਾਧੁ ਹਰਿਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥ (ਪੰਨਾ-804)

ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰਭੁ ਆਰਾਧੀਐ ਮਿਲਿ ਸਾਧ ਸਮਾਗੈ ॥ (ਪੰਨਾ-817)

ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਮੇਲਿ ਪ੍ਰਭ ਹਰਿਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥ (ਪੰਨਾ-1417)

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਅਟੁਟ ਸਿਮਰਨ ਦੁਆਰਾ, ਗੁਰਸਬਦ ਸਾਡੇ ਮਨ-ਤਨ-ਚਿਤ-ਅੰਤਿਸ਼ਕਰਨ ਵਿਚ ਧਸ-ਵਸ-ਰਸ ਕੇ ਰੋਮ-ਰੋਮ ਵਿਚ ਸਮਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਾਚੁ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਉ ॥ (ਪੰਨਾ-51)

ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਮਨਿ ਨਾਮੁ ਵਸਾਈ ॥ (ਪੰਨਾ-95)

ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਾਧੁ ਲਗਿ ਹਰਿਨਾਮਿ ਸਮਾਈਐ ॥ (ਪੰਨਾ-643)

ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ॥ (ਪੰਨਾ-1146)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਤਮਿਕ ‘ਪ੍ਰੇਮ ਸਵੈਪਨਾ’ ਦੇ ਨਾਮ-ਰਸ ਅਥਵਾ ਸ਼ਬਦ-ਸੁਰਤਿ ਵਿਚ ਲੀਨ ਹੋ ਕੇ ਬਿਸਮਾਦ ਹੋਣਾ ਹੀ —

‘ਬਿਰੁ ਘਰਿ ਬੈਸਹੁ ਹਰਿਜਨ ਪਿਆਰੇ’ ॥ (ਪੰਨਾ-201)

ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਮਾਉਣਾ ਹੈ ।

ਇਹ ਉਚਮ-ਉਚੀ ਸੂਚਮ-ਸੂਚੀ ਆਤਮਿਕ ਕਮਾਈ ਕੋਈ ਵਿਰਲੇ ਗੁਰਮੁਖ, ਹਰਿਜਨ, ਪਿਆਰੇ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਇਸੇ ਲਈ ਇਹ ‘ਬਿਰੁ ਘਰਿ ਬੈਸਹੁ’ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹਰਿਜਨ ਪਿਆਰਿਆਂ ਵਲ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ।

ਇਸੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਰਾਮਨਾਮਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥

ਵਿਰਲਾ ਕੋ ਪਾਏ ਗੁਰਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਾ ॥ (ਪੰਨਾ-160)

the guidance and help of the ‘sadh-sangat’ (the company of the holy) is absolutely necessary.

1 Join the Saadh Sangat, the Company of the Holy; vibrate and meditate on the Jewel of the Naam. 12

2 So meditate on the Name of the Lord; join and merge with the Sat Sangat, the True Congregation. 26

3 In the Saadh Sangat, the Company of the Holy, I meditate on the Lord God. 18

4 The meditative remembrance of God is in the Company of the Holy. 262

5 Serving the Saint, one meditates on the Naam. 265

6 O Nanak, joining the Saadh Sangat, the Company of the Holy, meditate on Him; without the Lord, there is no other at all. 405

7 In the Saadh Sangat, the Company of the Holy, I contemplate the Name of the Lord, Har, Har. 717

8 Meeting with the Holy Saints, meditate on the Name of the Lord. 804

9 Worship and adore God in your mind and body; join the Company of the Holy. 817

10 O Lord, let me join the Sat Sangat, the True Congregation; may the Name of the Lord God abide in my mind. 1417

Being with the ‘company of the holy’, through continuous, uninterrupted simran, the Guru’s Word will penetrate-permeate-diffuse into the mind-body-heart-subconscious and gets absorbed into every fiber of the hair (on our body).

11 In the Saadh Sangat, the Company of the Holy, the True Name of the Lord comes to dwell in the mind. 51

12 Joining the Sangat, the Holy Congregation, the Name comes to dwell in the mind. 95

13 Join the Society of the Holy Saints, and be absorbed in the Lord’s Name. 643

14 In the Realm of the Saints, the Lord dwells in the mind. 1146

In this way through the ‘relish of the Naam’ of the ‘heart-filled love’ divinity or being absorbed in Word-consciousness and experiencing ecstasy, reflects the cultivation and guidance of

15 Remain steady in the home of your own self, O beloved servant of the Lord. 201

Rare indeed are the gurmukhs, God’s slaves, beloveds who are engaged in the divine cultivation of the highest of the high, purest or pure. For this reason this advice ‘Remain steadfast in the home...’ is directed towards God’s beloved slaves.

16 In this age, salvation comes only from the Lord’s Name. How rare are those who contemplate the Word of the Guru’s Shabad. 160

ਨਿੱਕੇ ਬੱਚੇ (baby) ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਹ ਸਹਿਜ-ਸੁਭਾਇ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੇ ਆਸਰੇ ਪਲਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਉਤੇ ਹੀ ਭੋਲੇ-ਭਾਇ ਸ਼ਰਧਾ-ਭਾਵਨੀ ਤੇ ਟੇਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਲਾਹੀ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸੇਵਾ-ਸੰਭਾਲ, ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਪਰਵਰਿਸ਼ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀ ਲਗੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਬੱਚੇ ਦੇ 'ਭੋਲੇ ਪਨ' (innocence) ਅਤੇ ਸਹਿਜ-ਸੁਭਾਇ 'ਸ਼ਰਧਾ-ਭਾਵਨੀ' ਦੀ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ 'ਖੇਲ' ਹੈ।

ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਬੱਚਾ ਸਿਆਣਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਉਮੈ-ਵੇੜੀ ਸਿਆਣਪ ਘੋਟਦਾ ਹੈ ਤਿਉਂ-ਤਿਉਂ 'ਮਾਂ-ਪਿਆਰ' ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ 'ਵਿਘਨ' ਪਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਹੀ ਸਿਆਣਪ ਵਿਚ 'ਕਰਮ-ਬਧ' ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 'ਮਾਂ-ਪਿਆਰ' ਦੀ ਨਿੱਘੀ ਗੋਦ ਦੇ ਸੁਖ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੀ ਤੀਖਣ ਬੁੱਧੀ ਅਤੇ ਹਉਂਧਾਰੀ, ਸਿਆਣਪ, ਦੁਆਰਾ ਇਲਾਹੀ-ਸੁਖਦਾਈ ਅਤੇ ਆਤਮਿਕ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਤੋਂ 'ਬੇਮੁਖ' ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ 'ਕਰਤਾ-ਧਰਤਾ' ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਲਾਹੀ ਪਿਆਰ ਦੀ ਨਿੱਘੀ ਰੱਬੀ 'ਗੋਦ' ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦ 'ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ' ਅਥਵਾ 'ਹਰਿਜਨ ਪਿਆਰੇ' ਆਪਣੀ ਕੂੜੀ ਹਉਮੈ ਅਥਵਾ—

ਸਿਆਣਪਾਂ
ਉਕਤੀਆਂ-ਜੁਗਤੀਆਂ
ਏਹੜ-ਤੇਹੜ
ਗਿਆਨ
ਫਿਲਾਸਫੀਆਂ
'ਕਿਉਂ'
'ਕਿਆ'
'ਕੈਸੇ' ਦੇ—
ਛਿਕਰ
ਚਿੰਤਾ
ਤੋਖਲੇ

ਵਾਲੀ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਢਕੋਂ-ਸਲੇ ਅਤੇ ਸਕੀਮਾ ਛੱਡ ਕੇ, ਨਿੱਕੇ ਬੱਚੇ ਵਾਂਗ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਚਰਨ-ਸਰਨ, ਪ੍ਰੇਮ-ਸਵੈਪਨਾ ਦੀ ਨਿੱਘੀ ਗੋਦ ਅਥਵਾ 'ਬਿਰੁ ਘਰਿ' ਵਿਚ 'ਬੈਸ ਕੇ'

A baby is not aware of its own self. It spontaneously depends upon the parents for its existence. It has innocent faith and dependence on its parents.

According to the divine law, the responsibility of caring, upbringing and nurturing is placed on the parents.

The innocence and the spontaneous faith of the baby is 'play' of creation.

As the baby grows and starts to exert its own intelligence, it begins to interfere in the parental guardianship and management, and getting bound by the activity of its own intelligence, it divorces itself from the comfort and bliss of the warm bosom of 'parental love'.

In the same way, when man by virtue of his sharp knowledge and egotistical intelligence turns his back to the spiritual comforts and divine guardianship and regards himself to the 'creator and initiator', then he divorces himself from the warm bosom of God's divine love.

In the same way when 'Guru orientated ones' or 'God's beloved ones' discard the mind polluted egotism's stunts and schemes

or

cleverness
thinking and planning
mine-yours
knowledge
philosophies
why
what
how and its
fear
worry
apprehension

and like a small child, at the feet and presence of the Guru, in the warm bosom of love for the soul within or 'dwelling within' the 'stable/permanent home', attaches

ਅਟੱਟ ਸਿਮਰਨ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਬਦ-ਸੁਰਤ ਵਿਚ 'ਲਿਵ' ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ— ਤਦ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇਉਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ—

ਥਿਰੁ ਘਰਿ ਬੈਸਹੁ ਹਰਿ ਜਨ ਪਿਆਰੇ ॥
 ਸਤਿਗੁਰਿ ਤੁਮਰੇ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ ॥
 ਦੁਸਟ ਦੂਤ ਪਰਮੇਸਰਿ ਮਾਰੇ ॥
 ਜਨ ਕੀ ਪੈਜ ਰਖੀ ਕਰਤਾਰੇ ॥
 ਬਾਦਿਸਾਹ ਸਾਹ ਸਭ ਵਸਿ ਕਰਿ ਦੀਨੇ ॥
 ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਮਹਾ ਰਸ ਪੀਨੇ ॥
 ਨਿਰਭਉ ਹੋਇ ਭਜਹੁ ਭਗਵਾਨ ॥
 ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਕੀਨੋ ਦਾਨੁ ॥
 ਸਰਣਿ ਪਰੇ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥
 ਨਾਨਕ ਓਟ ਪਕਰੀ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ॥

ਜਦ 'ਹਰਿਜਨ' ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸਵੈਪਨਾ ਦੇ ਇਲਾਹੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ 'ਬੇਬੀ' (baby) ਵਾਂਗ ਭੱਲੇ-ਭਾਇ ਵਸਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਉਸ ਗੁਰਮੁਖ ਰੂਹ ਨੂੰ ਇਉਂ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਦਾ ਹੈ --

ਹਰਿ ਜੀ ਮਾਤਾ ਹਰਿ ਜੀ ਪਿਤਾ ਹਰਿ ਜੀਉ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ॥
 ਹਰਿ ਜੀ ਮੇਰੀ ਸਾਰ ਕਰੇ ਹਮ ਹਰਿ ਕੇ ਬਾਲਕ ॥
 ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਖਿਲਾਇਦਾ ਨਹੀ ਕਰਦਾ ਆਲਕ ॥
 ਅਉਗਣੁ ਕੋ ਨ ਚਿਤਾਰਦਾ ਗਲ ਸੇਤੀ ਲਾਇਕ ॥
 ਮੁਹਿ ਮੰਗਾਂ ਸੋਈ ਦੇਵਦਾ ਹਰਿ ਪਿਤਾ ਸੁਖਦਾਇਕ ॥
 ਗਿਆਨੁ ਰਾਸਿ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਸਉਪਿਓਨੁ ਇਸ ਸਉਦੇ ਲਾਇਕ ॥
 ਸਾਝੀ ਗੁਰ ਨਾਲਿ ਬਹਾਲਿਆ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਇਕ ॥
 ਮੈ ਨਾਲਹੁ ਕਦੇ ਨ ਵਿਛੁੜੇ

ਹਰਿ ਪਿਤਾ ਸਭਨਾ ਗਲਾ ਲਾਇਕ ॥ (ਪੰਨਾ-1102)

ਖੇਲਿ ਖਿਲਾਇ ਲਾਡ ਲਾਡਾਵੈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਅਨਦਾਈ ॥
 ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੈ ਬਾਰਿਕ ਕੀ ਨਿਆਈ ਜੈਸੇ ਮਾਤ ਪਿਤਾਈ ॥ (ਪੰਨਾ-1214)

ਨਿੱਕੇ ਬੱਚੇ (baby) ਦੀ ਇਸ ਉਦਾਹਰਣ ਤੋਂ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ ਕਿ—

1. ਹਉਮੈ-ਵੇੜੀ ਸਿਆਣਪ ਦੇ ਤਿਆਗਣ ਲਈ
2. ਸਿਆਣਪ ਤੋਂ ਉਪਜੇ ਫਿਕਰ-ਚਿੰਤਾ-ਚਿਖਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ
3. ਸਦੀਵੀ ਅਟੱਲ, ਕੁਸਲ-ਖੇਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ

himself to the Word-Consciousness through uninterrupted simran - only then the blessings of the Satgur are acquired. These are stated in Gurbani as follows –

1. *Remain steady in the home of your own self, O beloved servant of the Lord. The True Guru shall resolve all your affairs. ||1||Pause|| The Transcendent Lord has struck down the wicked and the evil. The Creator has preserved the honor of His servant. ||1|| The kings and emperors are all under his power; he drinks deeply of the most sublime essence of the Ambrosial Naam. ||2|| Meditate fearlessly on the Lord God. Joining the Saadh Sangat, the Company of the Holy, this gift is given. ||3|| Nanak has entered the Sanctuary of God, the Inner-knower, the Searcher of hearts; he grasps the Support of God, his Lord and Master. 201*

When 'God's slave' resides like an innocent baby, in the divine realm of self love of the soul within, then the Satguru, with love, honours the guru orientated being as follows –

2. *The Dear Lord is my mother, the Dear Lord is my father; the Dear Lord cherishes and nurtures me. The Dear Lord takes care of me; I am the child of the Lord. Slowly and steadily, He feeds me; He never fails. He does not remind me of my faults; He hugs me close in His embrace. Whatever I ask for, He give me; the Lord is my peace-giving father. He has blessed me with the capital, the wealth of spiritual wisdom; He has made me worthy of this merchandise. He has made me a partner with the Guru; I have obtained all peace and comforts. He is with me, and shall never separate from me; the Lord, my father, is potent to do everything. 1102*
3. *He plays with me, He fondles and caresses me. Forever and ever, He blesses me with bliss. He cherishes me, like the father and the mother love their child. 1214*

It is clear from this example of a baby that -

1. To to discard ego-ridden intelligence
2. To be protected from worry - anxiety- fear that results from intelligence
3. To acquire eternal, permanent comfort and salvation

4. 'ਬਿਰੁ ਘਰਿ' ਬੈਸ ਕੇ ਬੈ-ਪ੍ਰਵਾਹ ਅਤੇ ਬੇਫਿਕਰ ਹੋਣ ਲਈ

5. ਇਲਾਹੀ ਦਾਤਾਂ ਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣਨ ਲਈ

6. ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਅਤੇ ਆਤਮਿਕ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰਨ ਲਈ 'ਬੇਬੀ' ਵਾਂਗ ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ —

ਸਦਾ ਅੰਸ ਸੰਗੇ
ਹਾਥ ਪੈ ਨੇਰੇ
ਰਖੈ ਜੀਅ ਨਾਲੋ
ਸਾਚ ਦ੍ਰਿੜਾਵੈ
ਅਕਥ ਕਥਾਵੈ
ਸਦ ਬਖਸਿੰਦ
ਸਦਾ ਮਿਹਰਵਾਨਾ
ਸਭ ਸੁਖਨ ਕੇ ਦਾਤਾ
ਸਭ ਦੁਖਨ ਕੇ ਹੰਤਾ
ਅਉਗਣੁ ਕੋ ਨਾ ਚਿਤਾਰੇ
ਅੰਤੀ ਅਉਸਰ ਲਏ ਛਡਾਏ
ਦਇਆ ਨਿਧਿ
ਭਗਤ ਵਛਲ
ਪ੍ਰੇਮ-ਪੁਰਖ
ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ਨਿਤ ਸਾਰ ਸਮਾਲੇ
ਖੋਲ ਖਿਲਾਵੈ
ਲਾਡ ਲਡਾਵੈ
ਮਾਤ ਪਿਤਾਈ

ਹੋਣ ਦਾ 'ਬੇਬੀ' (baby) ਵਾਂਗ ਸਹਿਜ-ਸੁਭਾਇ ਦ੍ਰਿੜੁ ਨਿਸਚਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨਿ ਵੀਚਾਰਿਆ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੁ ਹੋਇ ॥

ਨਾਨਕ ਆਪੇ ਹੀ ਪਤਿ ਰਖਸੀ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੇ ਸੋਇ ॥ (ਪੰਨਾ-586)

ਐਸੇ ਭੋਲੇ-ਭਾਇ ਦ੍ਰਿੜੁ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਅਸੀਂ ਕਦਾਚਿਤ 'ਬਿਰੁ ਘਰਿ' ਵਿਚ 'ਬੈਸ' ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਕਾਰਜ ਸੌਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਨਿੰਨ ਆਤਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿਚ, ਸਾਡਾ ਹਉਮੈ ਵੇੜਿਆ ਮਨ ਅਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਅਤੇ ਚਤੁਰਾਈਆਂ ਹੀ ਘੱਟਦਾ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ

4. To reside in 'the stable house' and be carefree and without worry

5. to make one self eligible for divine gifts and blessings

6. To clear the path for all our worldly and spiritual needs, it is essential for us, like a baby, to have full faith in the Eternal Being.

The feeling of His

being ever present
being nearer than the hand
keeping one at hand
remembrance
being forever blissful
being forever merciful
being the source of all comfort
being the destroyer of all suffering
not taking into account the short-comings
creating an opportunity for freedom / emancipation
being the treasure house of mercy
being the saviour of His worshippers
being the personality that emanates love
nurturing and caring
play of joy
showing of affection
being the mother and the father

is the baby-like permanent, spontaneous belief that must be present.

1 The Gurmukh reflects upon the Lord in his mind; whatever pleases the Lord - that alone comes to pass.
O Nanak, He Himself preserves one's honor; He alone resolves our affairs. 586

Without such an innocent, and strong faith it is impossible to reside in the 'stable house' and neither can our need be fulfilled. This is so because in the absence of this supreme divine faith, our ego-ridden mind will continue to be driven by our intelligence and cunning and continue to remain divorced from the 'divine mother's love' or affection and blessings.

‘ਇਲਾਹੀ ਮਾਂ-ਪਿਆਰ’ ਅਥਵਾ ਲਾਡਾਂ ਅਤੇ ਬਰਕਤਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰਹੇਗਾ ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਇਸ ਅਧੋਗਤੀ ਨੂੰ ਇਉਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ—

ਮਨਮੁਖ ਹੁਕਮੁ ਨ ਜਾਣਨੀ ਤਿਨ ਮਾਰੇ ਜਮਜੰਦਾਰ ॥ (ਪੰਨਾ-90)

ਆਪਣੇ ਭਾਣੇ ਜੋ ਚਲੇ ਭਾਈ ਵਿਛੁੜਿ ਚੋਟਾ ਖਾਵੇ ॥ (ਪੰਨਾ-60)

ਆਪਣੇ ਭਾਣੇ ਕਹੁ ਕਿਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਅੰਧਾ ਅੰਧ ਕਮਾਈ ॥ (ਪੰਨਾ-1287)

ਆਪਣੇ ਭਾਣੇ ਕਿਨੇ ਨ ਪਾਇਓ ਜਨ ਵੇਖਹੁ ਮਨਿ ਪਤੀਆਇ ॥ (ਪੰਨਾ-1314)

ਇਕਿ ਹੁਕਮੁ ਮੰਨਿ ਨ ਜਾਣਨੀ ਭਾਈ ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਫਿਰਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ-1419)

ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਮੁੜ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਸੁਖਦਾਈ ਗੋਦ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਪੰਗਤੀਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਢਾਲਣਾ ਪਵੇਗਾ—

ਸੁਖੁ ਨਾਹੀ ਰੇ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਬਿਨਾ ॥ (ਪੰਨਾ-210)

ਤਜਹੁ ਸਿਆਨਪ ਸੁਰਿ ਜਨਹੁ ਸਿਮਰਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਏਕ ਆਸ ਹਰਿ ਮਨਿ ਰਖਹੁ ਨਾਨਕ ਦੂਖੁ ਭਰਮੁ ਭਉ ਜਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ-281)

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ਜਗ ਅੰਤਰਿ ਹੋਰਥੇ ਸੁਖੁ ਨਾਹੀ ॥ (ਪੰਨਾ-603)

ਅਬਿਨਾਸੀ ਖੇਮ ਚਾਹਹਿ ਜੇ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਸਿਮਰਿ ਨਾਰਾਇਣ ॥ (ਪੰਨਾ-714)

ਜੇ ਲੋੜਹਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਭਾਈ ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰਹਿ ਬਤਾਈ ॥ (ਪੰਨਾ-1182)

ਜਉ ਸੁਖ ਕਉ ਚਾਹੈ ਸਦਾ ਸਰਨਿ ਰਾਮ ਕੀ ਲੋਹ ॥ (ਪੰਨਾ-1427)

ਪਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਆਦਤਾਂ, ਨਿਸ਼ਚਿਆਂ ਅਤੇ ਅੰਤਿਸ਼ਕਰਨ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਅਸਰ ਹੇਠ ‘ਕਰਮ-ਬਧ’ ਹੋ ਕੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਦੇ ‘ਰੋੜ੍ਹ’ (routine) ਵਿਚ ਇਤਨੇ ਗਲਤਾਨ, ਮਸਤ ਅਤੇ ਗੁਆਚੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੁਰਾਣੀ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਕਦੇ—

ਖਿਆਲ

ਚਿਤਵਨੀ

ਚਾਉ

ਉਮਾਹ

ਉਦਮ

ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ !

1 The self-willed manmukhs do not know the Lord's Command; they are beaten down by the Messenger of Death. 90

2 One who walks according to his own will, O Siblings of Destiny, suffers separation from the Lord, and shall be punished. 60

3 Tell me, who has ever found peace by following his own will? The blind act in blindness. 1287

4 No one finds the Lord by his own will; see this, and satisfy your mind. 1314

5 Some do not know how to submit to the Hukam of His Command, O Siblings of Destiny; they wander around lost in the love of duality. 1419

If we are keen to regain the joy of the warm, comfort giving bosom of the Eternal Being, then we have to run our lives according to light of the Gurbani verses given below -

6 There is no peace without devotional worship of the Lord. 210

7 Give up your cleverness, good people - remember the Lord God, your King! Enshrine in your heart, your hopes in the One Lord. O Nanak, your pain, doubt and fear shall depart. 281

8 The True Guru is the ocean of peace in the world; there is no other place of rest and peace. 603

9 If you desire eternal bliss, O Nanak, ever remember the Lord in meditation. 714

10 If you long for eternal peace, O Siblings of Destiny, then join the Saadh Sangat, the Company of the Holy; this is the Guru's advice. 1182

11 If you yearn for eternal peace, then seek the Sanctuary of the Lord. 1427

But we are bound up by our habits, desires and under the strong influence of the our subconscious, we are so entangled, intoxicated and lost in the routine of our daily life, that the

thought

desire

joy

exiliration

effort

to come out of our previous life style does not ever come.

ਜਨਮਾਂ-ਜਨਮਾਂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਅੰਤਿਸ਼ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੁਰਾਣੇ ਖਿਆਲਾਂ, ਨਿਸ਼ਚਿਆਂ ਦਾ ਇਤਨਾ ਅਭਿਆਸ (practice) ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਹਉਂਧਾਰੀ 'ਭਰਮ-ਗੜ੍ਹ' ਦੇ ਘੁੰਮਣ-ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਹੀ ਪਲਚਿ ਪਲਚਿ ਕੇ ਆਪਣਾ ਅਮੋਲਕ ਜੀਵਨ ਅਜਾਈਂ ਗਵਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਪਲਚਿ ਪਲਚਿ ਸਗਲੀ ਮੁਈ ਝੁਠੇ ਧੰਧੇ ਮੋਹੁ ॥ (ਪੰਨਾ-133)

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਖਿਆਲਾਂ, ਨਿਸ਼ਚਿਆਂ, ਆਦਤਾਂ ਦੇ ਦੁਖਦਾਈ ਚੱਕਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ—

ਉਚੇਰੇ
ਚੰਗੇਰੇ
ਸੁਹਣੇਰੇ
ਸੁਖਦਾਈ
ਕਲਿਆਨਕਾਰੀ

ਆਤਮਿਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਬਾਬਤ ਸਾਨੂੰ—
ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ
ਤਾਘ ਹੀ ਨਹੀਂ
ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ

ਉਪਰਾਲਾ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਹਉਮੈ-ਵੇੜੀ, ਪੁਰਾਣੀ 'ਜੀਵਨ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ' ਵਿਚ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ 'ਹਾਲ-ਦੁਹਾਈ' ਵੀ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚੰਗੇਰੀ, ਸੁਖਦਾਈ, ਆਤਮਿਕ ਜੀਵਨ-ਸੋਧ ਦੀ ਬਾਬਤ—

ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ—ਪੜ੍ਹਾਉਂਦਿਆਂ
ਸੁਣਦਿਆਂ—ਸੁਣਾਉਂਦਿਆਂ
ਸਮਝਦਿਆਂ—ਸਮਝਾਉਂਦਿਆਂ
ਗਿਆਨ ਘੱਟਦਿਆਂ
ਫਿਲਾਸਫੀਆਂ ਘੱਟਦਿਆਂ
ਵਾਹ-ਵਾਹ ਕਰਦਿਆਂ
ਸਿਰ ਹਿਲਾਉਂਦਿਆਂ
ਗਧਾ-ਵੈਰਾਗ ਦੇ ਹੰਝੂ ਕੇਰਦਿਆਂ
ਕਰਮ-ਕਾਂਡ ਕਰਦਿਆਂ
ਪਾਠ-ਪੂਜਾ ਕਰਦਿਆਂ
ਭਲੇ-ਭਲੇਰੇ ਬਣਦਿਆਂ

Through numerous births, under the influence of the subconscious, we have done so much practice (or drilled ourselves) with past thoughts and desires, that caught up, entangled and absorbed in the vicious circle of the ego-ridden 'fort of doubt', we are simply wasting away our life.

1 Entangled and enmeshed in the love of false occupations, the whole world is perishing. 133

Apart from the painful - vicious circle of the past thoughts, desires and habits - the presence of

lofty
good
beautiful
joyous
emancipating

divine life, we

are not even aware of it,
have absolutely no yearning for it,
have no need for it,

let alone making an effort (to attain it).

We may be 'groaning' from the suffering of the ego ridden 'life-style' and at the same time

reading - teaching
listening - sermonizing
understanding - explaining
intellectualising
philosophizing
saying wow, wow
shaking the head
momentarily shedding tears of emotion
ritualizing
reading scriptures and worshipping
being virtuous

ਹੋਇਆਂ ਭੀ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪੁਰਾਣੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (old routine) ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਏਸੇ ਕਾਰਨ ਸਭ ਧਾਰਮਿਕ ਕਰਮ-ਧਰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਭੀ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਕੋਈ 'ਤਬਦੀਲੀ' ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ।

ਪੰਚਾਂ ਦਾ ਕਿਹਾ ਸਿਰ ਮੱਥੇ,
ਪਰਨਾਲਾ ਉੱਥੇ ਦਾ ਉੱਥੇ।

ਵਾਲੀ ਸਾਡੀ ਹਾਸੋ-ਹੀਣੀ 'ਜੀਵਨ ਚਾਲ' ਹੈ।

ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 'ਬੇਬੀ' (baby) ਵਰਗੇ ਭੋਲੇ-ਭਾਇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ (innocent faith) ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਐਸਾ ਆਤਮਿਕ 'ਸਹਜ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ'—

ਪੜ੍ਹਾਈਆਂ ਨਾਲ
ਦਿਮਾਗੀ ਗਿਆਨ ਨਾਲ
ਫਿਲਾਸਫੀਆਂ ਨਾਲ
ਪਾਠ-ਪੂਜਾ ਨਾਲ
ਕਰਮ-ਕਾਂਡਾਂ ਨਾਲ
ਜੋਗ ਸਾਧਨਾਂ

ਦੁਆਰਾ, ਬਾਹਰੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਦਿਮਾਗੀ ਨਿਸ਼ਚਾ, ਸ਼ਰਧਾ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਅਲਪ-ਬੁੱਧੀ ਤਾਈ 'ਸੀਮਤ' ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਮਨ ਦੀ ਰੰਗਤ ਅਨੁਸਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ 'ਬਦਲਦਾ' ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅੰਤਰ-ਆਤਮਾ ਵਿਚੋਂ—

ਅਭੋਲ ਹੀ
ਸਹਿਜ-ਸੁਭਾਇ
ਫੁੱਟ ਕੇ

ਉਪਜਦਾ ਹੈ—ਜੋ ਦਿੜ੍ਹ ਅਤੇ ਅਟੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਐਸਾ ਆਤਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ—

ਗੁਰਮੁਖ ਪਿਆਰਿਆਂ
ਬਖਸ਼ੇ ਹੋਏ ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ
ਆਤਮ ਜੀਵਨ ਵਾਲੇ
ਹਰਿਜਨਾਂ

ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਉਪਜਦਾ ਤੇ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਾਧ ਕੇ ਸੰਗਿ ਲਗੇ ਪ੍ਰਭੁ ਮੀਠਾ ॥

(ਪੰਨਾ-272)

about the beautiful and joyous divine aim of life, but we are not prepared to give up our old routine. This is the reason why, in spite of carrying out the religious deeds, we experience no 'change' whatsoever.

Wholly (I) accept the command by the selected,
But the routines remain totally unaffected.

This sums up our ludicrous or laughable 'life-style'.

Now the question arises how can this 'baby like' innocent faith be developed?

Such divine 'spontaneous-faith' cannot be developed

through studying
through intellectual knowledge
through philosophy
through reading scriptures and worshipping
through rites and rituals
through yogic postures

from the outside, because the external intellectual desire, faith and belief is 'limited by our meager wisdom and always keeps changing according to the hue of the mind.

In contrast to this, divine faith and belief

unknowingly
spontaneously
bursts forth and

appears from within - this is deep rooted and permanent. Such divine faith develops in the service and the company of

guru-orientated beloveds
the blessed evolved souls
the ones with divine life
God's slaves

and can flourish..

1 In the Company of the Holy, God seems very sweet.

ਸਾਧ ਕੇ ਸੰਗਿ ਦ੍ਰਿੜੈ ਸਭਿ ਧਰਮ ॥ (ਪੰਨਾ-271)
 ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਉਪਜੈ ਬਿਸ਼ਾਸ ॥
 ਬਾਹਰਿ ਭੀਤਰਿ ਸਦਾ ਪ੍ਰਗਾਸ ॥ (ਪੰਨਾ-343)
 ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਕਰਿ ਭਾਵਨੀ ਲਾਈਐ
 ਤਿਆਗਿ ਮਾਨੁ ਹਠੀਲਾ ॥ (ਪੰਨਾ-498)
 ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਬਿਨਾ ਭਾਉ ਨਹੀ ਉਪਜੈ
 ਭਾਵ ਬਿਨੁ ਭਗਤਿ ਨਹੀ ਹੋਇ ਤੇਰੀ ॥ (ਪੰਨਾ-694)
 ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲੈ ਤ ਦਿੜਤਾ ਆਵੈ
 ਹਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥ (ਪੰਨਾ-981)

ਉਪਰਲੀਆਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਚ ਦੋ ਅੱਡ-ਅੱਡ ਮੁਤਜਾਦ ਮੰਡਲ

ਹਨ—

1. ਹਉਮੈ-ਵੇੜੀ ਸਿਆਣਪ ਦਾ ਮੰਡਲ—ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੁਖ, ਕਲੇਸ਼, ਚਿੰਤਾ ਫਿਕਰ, ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦੀ ਅੱਗ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ।
2. 'ਨਿਜ ਘਰ,' 'ਬੇਗਮਪੁਰਾ' ਅਥਵਾ 'ਅਨੁਭਵੀ ਮੰਡਲ', ਜਿਸ ਵਿਚ—

ਸਦਾ ਖੈਰ

ਸਦਾ ਸੁਖ

ਸਦਾ ਖੁਸ਼ੀ

ਪ੍ਰੀਤ

ਪ੍ਰੇਮ

ਰਸ

ਚਾਉ

ਨਾਮ

ਸਾਂਤੀ

ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਚਣੌਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਮੰਡਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਵਿਚਰਨਾ ਤੇ ਵਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਚੋਣ ਦਾ ਨਿਰਨਾ 'ਫੇਸਲਾ' ਸਾਡੇ ਨਿਸ਼ਚਿਆਂ, ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ 'ਅਨੁਭਵ' ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।

- 1 In the Company of the Holy, one's Dharmic faith is firmly established. 271
- 2 In the Saadh Sangat, the Company of the Holy, faith wells up. Outwardly, and deep within, God's Light is always radiant. 343
- 3 Serve the Saints with loving faith, and set aside your pride and stubbornness. 498
- 4 Without the Saadh Sangat, the Company of the Holy, love for the Lord does not well up; without this love, Your devotional worship cannot be performed. 694
- 5 But when he joins the Sat Sangat, the True Congregation, he is confirmed in his faith, and he is saved by the Name of the Lord. 981

From the above lines it is apparent that in the creation there are separate and opposite worlds -

1. The ego-ridden world of intelligence - in which suffering, conflict, anxiety, worry and the fire of desire prevails.
2. The 'own/internal house' 'griefless abode' or the intuitional world in which prevails

eternal mercy

eternal comfort

eternal happiness

affection

love

relish

joy

naam

peace.

Man is faced with this important challenge - in which one of these two worlds is he prepared to reside and live. The decision of this choice depends on our desires, beliefs and 'intuition'.